

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/289
KARAR NO : 1983/567

K A R A R

ÖZET :Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Emin, Isıklar ve arkadaşları

Sanıkların, hakkında ayrı bir dava açılan sanık Abdullah Durmuşlar ile beraber 24-12-1970 tarihinde İnegöl İlçesi Kurşunlu Kasabasının kahvesinde, kaymakamlıktan izin almadan köy halkını toplayıp Necmettin Erbakan'ın konuşmasını içeren bantı teypte halka dinlettikleri, bu bantda dini siyasete alet eden cümleler bulunduğu ve sanıkların dini siyasete alet etmek ve toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa aykırı davranmak suçlarını işledikleri ileri sürülerek İnegöl C.Savcılığınca haklarında ilk soruşturma yapılması istemiyle ve taleşname ile kamu davası açılmıştır.

İnegöl Sorgu Hakimliğince yapılan ilk soruşturma sonunda; sanıkların üzerlerine atılı suçları işledikleri yolunda dosyada yeterli kanıt bulunmakla, eylemlerine uyan TCK.nun 163/4.ve 171 sayılı yasa'nın 18.maddesine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Bursa Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

Bursa 2.Ağır Ceza Mahkemesi: 7-10-1971 tarihinde, 1971/200-164 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânını gerektirir lâik cumhuriyete karşı işlenmiş bir suç olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Dosyanın Sıkıyönetim Komutanlığına intikali üzerine, komutanın aynı suçtan dolayı soruşturma yapılması istemi karşısında Askeri Savcılık, 6-1-1972 günlü iddianame ile sıkıyönetim askeri mahkemesine kamu davası açmıştır.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi: 25-2-1972 tarihinde, 1972/44-12 sayı ile; atılı suçların, sıkıyönetim ilânını gerektiren fiillerden bulunmadığı, bu gibi fiillerle bağlantı koşulunu içermediği, sıkıyönetim bölgesi dışında işlendiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için dosya kendisine gelen Yargıtay Ceza Genel Kurulu, atılı suçun, sıkıyönetim ilânını gerektiren suçlardan bulunduğu gerekçesiyle sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi: Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun mahkemelerini bağlamadığı, bu yetkinin Uyuşmazlık Mahkemesi'ne ait bulunduğu, ancak anılan mahkemenin henüz kurulmamış olması nedeniyle, kurulmasına değin dosyanın askeri savcılıkta bekletilmesine karar vermiş,

Uyuşmazlık Mahkemesi kurulana dek dosya Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığında bekletilmiş, 5-4-1982 günlü, 1982/1 sayılı yazı ile olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için dosya mahkememiz'e gönderilmiştir.

.... /

Sh

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı, 31-10-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Sanıklara atılı suçlar, 24-12-1970 gününde, Bursa ili İnegöl ilçesinde işlenmiştir.

Daha önce ilân olunan sıkıyönetim döneminde işlenen suçlarla ilgili ve henüz sonuçlanmayan davaların hangi yargı merciinde görüleceğinin tayininde, son sıkıyönetim ilân kararında yer alan ilân nedenlerinin ve yürürlükteki sıkıyönetim yasa'sının görevle ilgili maddelerinin gözönünde tutulması suretiyle dava konusu eylemlerin değerlendirilmesi gerekir.

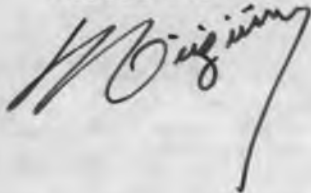
İncelenen dosya içeriğinden, sanıklara atılı suçlardan bir bölümünün politik ve ideolojik amaçlı olduğu, devletin varlığına ve lâik cumhuriyete yönelik bulunduğu, MGK. nin 7 sayılı kararı 4. maddesi kapsamına girdiği ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Ancak suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a. maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesi ve 13/b. maddesindeki bağlantı koşulunu içerdiği hususunda dosyada yeterli ve somut kanıt rastlanmaması nedeniyle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenlerle, Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

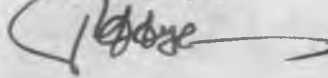
SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğince, bu nedenle, Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 7-10-1971 günlü, 1971/200-164 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 31-10-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

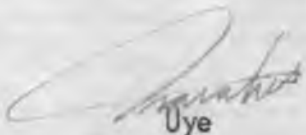
Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Argon

